

Med sikte på framtiden – Tankesmedja för friluftsliv 2018

Sammanfattning av workshops/seminarier

Skyddade områden som resurs för friluftsliv - tillsammans når vi längre!

Arrangör: Länsstyrelsen Skåne och Friluftsfrämjandet

Workshopledare: Lovisa Cederström, Friluftsfrämjandet och Daniel Åberg, Länsstyrelsen Skåne

Mål och syfte

Syftet med denna workshop var att motivera till stimulerande och lärorika utomhusaktiviteter samt att bidra med inspiration till hur vi kan nyttja skyddade områden som en resurs för friluftsliv. Genom att reflektera över verksamheten i Kullabergs naturreservat formades diskussioner kring hur vi tillsammans kan få ut fler människor i naturen på ett hållbart och integrerande sätt.

Hållbarhetsarbetet i Kullabergs naturreservat

Daniel Åberg talade om Länsstyrelsen i Skånes arbete med att miljöcertifiera Kullabergs naturreservat och vilka satsningar som inom de kommande åren kommer att stärka Kullabergs friluftsresurser ytterligare. Kullaberg har idag certifierats som en hållbar turistdestination av the Europarc Federation. Det innebär att reservatet bidrar till hållbar utveckling, engagerar människor i friluftsliv samt värnar om skyddade områden. För att bli tilldelad denna certifiering krävdes hårt arbete med många dialogmöten och diskussionsgrupper samt starkt ekonomiskt kapital.

Fokus ligger mycket på att stärka naturturismen genom att väva samman arbetet mellan olika friluftsorganisationer och aktörer på Kullaberg. Under 2018 och 2019 är tanken att genomföra och implementera den hållbara mobilitetsplanen. Denna går ut på att modernisera och tillgängliggöra parkering, entréer, stigar och anläggningar samt att ta fram ett nytt och modernt skyltkoncept på området. Vidare vill länsstyrelsen främja engagemanget av lokala företag i en effektiv utveckling och förvaltning av hållbar turism samt stödja certifieringsprocessen i exempelvis Söderåsens nationalpark. Mobilitetsfrågor berör i stor utsträckning hanteringen av bilar och parkering, samt hur det i ett område på bästa sätt ges möjlighet till både cykling, ridning och vandring. Dessa utmaningar förväntas bli lättare med användningen av Geografiska informationssystem, riskanalyser och zoner i planeringen, samt genom att föra demokratiska omröstningar på hur och vart man ska bygga på Kullaberg. För att åstadkomma mer de kommande fem åren är det viktigt med långsiktiga strategier och att driva en adaptiv förvaltning. För att utveckla Kullaberg som en hållbar turistdestination vill länsstyrelsen samarbeta med miljödrivna samarbetspartners som bidrar till god marknadsföring. Grunden i ett sådant projekt är att värna om tiden och att göra ett genomgående och bra jobb.

Samverkan mellan friluftsorganisationer

Lovisa Cederström talade om vikten av god samverkan mellan olika friluftsorganisationer. Mellan Naturum Kullaberg, de lokala scouterna och Friluftsfrämjandet finns ett rådande starkt samarbete som resulterat i olika samverkansprojekt för människor i alla åldrar. Genom organisationer såsom Kustscoutkåren Kullabergs Junior Rangers kommer barn ut i naturen mer och lär känna lokalt skyddade områden. De får ta del av kultur, kunskap och ett socialt utbyte samtidigt som de plockar skräp, lagar saker och jobbar med naturvård. Integrationsprojekt, ekoturism och gymnasieutbildning är också aktiviteter som tar plats på Kullaberg.

Friluftsfrämjandet Helsingborg - Kullaberg erbjuder "äventyrliga familjen" som är ett samarbete med Naturum och erbjuder naturvårdskunskap samt god gemenskap i utomhusmiljö. Här arbetas också mycket med moderna beredskapsjobb som en resurs för friluftsfrämjandet. Ett exempel är Ibrahim som jobbar halvtid som naturvägledare och kan vägleda grupper och barn på fler språk än svenska, vilket bidrar till en meningsfull integration på Kullaberg. Med dessa resurser blir det lättare att kommunicera vid besök på asylboenden, vilket även underlättar möjligheten att få med nyanlända på fler aktiviteter som att baka, laga mat och upptäcka friluftslivet tillsammans.

Projektet bidrar till goda gemenskaper och erbjuder chansen för framför allt nyanlända tjejer att exempelvis lära sig att cykla. Familjevandringar har också kommit att bli väldigt populärt. Alla kan följa med, umgås och ha roligt i naturen och därmed stärka sin relation till friluftslivet.

Tack till ett samarbete mellan friluftsfrämjandet, naturum och länsstyrelsen finns även projektet Kullaberg på skoltur. Sjuhundra barn har under två månader fått besök av dessa organisationer, engagerats i friluftslivet samt lärt sig om naturvård och fått en inblick i ekoturism. Detta är en effektiv strategi för att sprida samarbetet till andra platser, få ut alla typer av grupper i naturen samt att nyttja kunskap kapacitet på bästa sätt.

Slutsatser

Bikupa — Vad tänker ni om detta? Några inputs och reflektioner?

- Digitala skyltar skulle kunna underlätta parkeringssituationen.
- Målbildindikatorer är viktiga, det är nödvändigt att diskutera vad som ska prioriteras och varför. Undersökningar innan och efter projekt ger resultat och bidrar till förbättringar inför nästa gång.

- För att projekt ska bli lyckade är det av stor vikt att inblandade och påverkade människor kan diskutera, ta hänsyn till varandra och bolla olika idéer. Samverkan mellan kommun, länsstyrelse och näringsliv är väldigt fördelaktigt och grundläggande för ett brett och aktivt nätverk av organisationer.
- Det finns guidelines och tips för certifieringar av naturområden och för hållbara och samverkande strategier. Natur- och kulturvärden ska alltid synliggöras, även under events som "though viking". En hållbar turistprofil lockar många besökare och är något flera bör satsa på.

Länsstyrelsen Gotland och skogsstyrelsen planerar en vandringsled i relation till Visby kust som skulle binda samman 10 reservat och förebygga exploatering i samband med ökande turism. Dialogmöten skulle spela stor roll i processen eftersom allmänhetens intresse visats vara stort. Skogsstyrelsen erbjuder rådgivning och ledmarkering skulle prioriteras längs hela sträckan.

Naturum i Tyresta nationalpark vill satsa på naturvägledning tillsammans med naturskyddsföreningen. Programråd är drivande i arbetet och bidrar med bra tips och teman.

Sollentuna kommun driver samverkan med åtta kommuner på initiativ från Naturskyddsföreningen. Fokus är att värna om och nyttja skyddade samt naturnära områden på ett hållbart sätt. Detta skulle kunna komma från fler kommuner samt bli mer formellt och det är en bra metod för olika arbetsgrupper, föreningar och organisationer att blandas och bidra till ökad diversitet och utveckling inom natur och friluftsliv.

Antecknare: Hannah Doherty, Uppsala Universitet

